



SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
KISVÁRDAI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

Tárgy: Aratással kapcsolatos tüzek megelőzése,
meghívó online országos konferenciára.
Ügyintéző: Banga József tű. fhdgy.
Telefon: (+36 45) 506-020
E-mail: kisvarda.kir@katved.gov.hu

A nyári betakarítási munkák mellett, hogy nagy igénybevételt jelentenek a mezőgazdaságban dolgozóknak, igen tűzveszélyes is. Arra kellő körültekintéssel kell felkészülni, különösen fontos a betakarítási munkálatokban részt vevő erőgépek tűzvédelme, az aratásra, illetve a szabadtéri tűzgyújtás és tüzmegelőzésre vonatkozó szabályok ismerete, betartása. Ezeket az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet tartalmazza. Közös cél a mezőgazdaság területén keletkező tüzek csökkentése, a gazdálkodókkal való közös együttműködés, a gazdálkodók és a hatóság közös együttműködésének elősegítése.

Tavaly a katasztrófavédelem szakemberei több ezer, aratási munkálatokra felkészített gépet ellenőriztek, hogy azok alkalmasak-e a munkálatokra. Ezt a tudatos megelőzési tevékenységet folytatva, az idén is segítő jóbort nyújtanak a hatósági szakemberek, **tűzvédelmi szaktanácsadás** során hívják fel az üzemeltetők figyelmét a potenciális veszélyekre.

Aratási munkálatokkal kapcsolatos **tűzvédelmi szaktanácsadás kérhető telefonon a (+36 45) 506-020 telefonszámon, elektronikusan a kisvarda.kir@katved.gov.hu e-mail címen,** illetve **személyesen ügyfélfogadási időben (H – Cs: 9 – 15 óráig, P: 9 - 12 óráig)** a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kisvárdai Katasztrófavédelmi Kirendeltségén (4600 Kisvárd, Mátyás király u. 109. szám)

Tájékoztatam továbbá a lakosságot, hogy Ajak, Anarcs, Balsa, Benk, Buj, Dombrád, Döge, Eperjeske, Fényeslitke, Gávavencsellő, Győröcske, Gyulaháza, Ibrány, Jéke, Kékcse, Kisvárd, Komoró, Lövépetri, Mándok, Mezőladány, Nagyhalász, Nyírkársz, Nyírlövő, Nyírtass, Pap, Paszab, Pátroha, Rétközberencs, Szabolcsbáka, Szabolcsveresmart, Tiszabercel, Tiszabездé, Tiszakanyár, Tiszamogyorós, Tisaszentmárton, Tiszatelek, Tornyospálca, Tuzsér, Újdombrád, Újkenéz, Záhony, Zsurk települések közigazgatási területén az **első fokon eljáró tűzvédelmi hatóság:**

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kisvárdai Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Címe: 4600 Kisvárd, Mátyás király u. 109. szám

E-mail: kisvarda.kir@katved.gov.hu

Telefonszáma: (+36 45) 506-020

A mezőgazdasági erő- és munkagépekre vonatkozó általános tűzvédelmi szabályok:

- A kalászos termény betakarítási, bálázási munkáiban legalább 1 db 21A és 113B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készülékkel is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. *(A fentiekben meghatározott tűzoltó készüléket csak abban az esetben lehet készenlétben tartani, amennyiben az erő- és munkagép, valamint egyéb jármű, nem vesz részt közúti közlekedésben. Amennyiben az erő- és munkagép, valamint egyéb jármű részt vesz közúti közlekedésben, ott a tájékoztató 3. oldalán foglaltak az irányadóak)* A jármű megfelelőségéről szemle keretében kell meggyőződni. **A betakarítási munkák során használt, ötnél több mezőgazdasági járművet érintő műszaki ellenőrzés esetén, annak tervezett időpontját 10 nappal előbb írásban a tűzvédelmi hatóságnak be kell jelenteni. A műszaki ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek 1 példányát a járművön el kell helyezni.**
- Az üzemelő erő- és munkagép kezelője a munkavégzés megkezdése előtt és annak befejezése után közvetlenül és munkavégzést megszakító szünetekben köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség esetén megtisztítani.
- A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, a kazaltól és a gabonatóblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen.
- Erő- és munkagépen, gépjárművön olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával jár vagy üzemanyag elfolyásával járhat, gabonatóblán, szérún és a rostonövénytarló területén nem végezhető.
- Munkaszünet idejére az aratógépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábon álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Ha a tarlótól ez a távolság nem biztosítható, akkor 3 méter széles védőszántáson kívül kell az arató-, erő- és az egyéb munkagépet elhelyezni.
- Az aratógépet hajlékony földelővezetékkel, akkumulátorát pedig legalább villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal kell ellátni.
- Az erő- és munkagépet, aratógépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el, egyéb munkát nem végezhet.
- A kazalozást végző erőgép a kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy az erőgép égésterméke vagy annak elvezető csöve gyújtási veszélyt ne jelentsen.
- A kazalozásban részt vevő erőgépet a ráhullott szalmától, szénától rendszeresen meg kell tisztítani.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek tűzvédelmi műszaki ellenőrzése (gépszemle):

- A kalászos termény betakarítási, bálázási munkáiban résztvevő erő- és munkagépek, valamint egyéb járművek tűzvédelmi felülvizsgálatának elvégzését, az üzemeltető által létrehozott szemlebizottságnak kell elvégeznie. A szemlebizottságnak legalább három főből kell állnia. Szemlebizottság tagjainak megfelelő szakértelemmel kell rendelkeznie, ismernie kell a szemlén résztvevő erő- és munkagépek, valamint egyéb járművek működését.
- A szemlebizottság, a szemlén (szemrevételezéssel, működéspróbával) az alábbiakat köteles vizsgálni:
 - a) az erő-, munkagépen, egyéb járművön készenlétben tartott tűzoltó készülék rögzítettsége, töltetének és tűzoltási teljesítményének megfelelősége, időszakos

karbantartásának elvégzése, szerelvényeinek épsége, nyomásmérő órájának működési zónába mutatása,

b) szikracsapó (*helyettesíthető hosszú nyélű fémlapáttal*) készenlében tartása,

c) kipufogó – vezeték és szikratörő megfelelő műszaki állapota, ráakódott éghető anyagtól való megtisztítása,

d) aratógépen és a magasfeszültségű villamos vezeték közelében dolgozó erő-, munkagép egyéb jármű esetén hajlékony földelő vezeték megléte, megfelelősége,

e) akkumulátor védőburkolata, megfelelősége, rögzítettsége, akkumulátorsarú állapot, állapot,

f) az erő- és munkagép, egyéb jármű motorikus részének, és elektromos rendszerének általános műszaki állapota,

g) erőátviteli berendezések, ékszíjak műszaki állapota,

h) üzemanyag- olajellátó rendszer műszaki állapota,

i) üzemanyag- olajellátó rendszerből üzemanyag és olajfolyás, csepegés vizsgálata,

j) folyadék tartályok záró sapkáinak megléte, tömítettsége,

k) hidraulikus rendszerrel szerelt erő-, munkagép, egyéb jármű hidraulikus rendszerének állapota,

l) kipufogó vezeték szikraprobája,

m) gumiabroncsok, gumihevederek állapota, fékpróba,

n) világító berendezések próbája,

o) időszakos műszaki vizsgálatra kötelezett aratógép, erő- és munkagép, egyéb jármű időszakos műszaki vizsgálatának elvégzésének megtörténte, érvényessége,

p) bálázó gépek esetén a rendfelszedő, aprító berendezés, előtömörítő, hajtómű, tömörítő szerkezet, bálakamra, kötöző szerkezet, bálátömörítés szabályzó mechanizmus vizsgálata.

- A szemlebizottság szemrevételezésről és működési próbák eredményéről jegyzőkönyvet készít.
- A szemlebizottság a szemrevételezés és működési próbák során hiányosság állapít meg, írásban felhívja az üzemeltető figyelmét a hiányosságok javítására, továbbá megtiltja aratógép, erő- és munkagép, egyéb jármű betakarítási, bálázási munkálataiban való részvételét.
- A kalászos termény betakarítási, bálázási munkáiban résztvevő tehergépkocsin, mezőgazdasági vontatón és lassú járművön, továbbá a tehergépkocsiból és pótkocsiból, valamint nyerges vontatóból és félpótkocsiból álló járműszerelvényen az OTSZ 229. § (1) bekezdésében foglalt 21A és 113B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készülék készenlében tartása helyett, amennyiben a kalászos termény betakarítási, bálázási munkáiban résztvevő tehergépkocsin, mezőgazdasági vontatón és lassú járművön, továbbá a tehergépkocsiból és pótkocsiból, valamint nyerges vontatóból és félpótkocsiból álló járműszerelvény Magyarország területén közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton (a továbbiakban együtt: közút) is közlekedik, akkor a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott tűzoltó készülékeket kell készenlében tartani.

6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben foglaltak alapján, tehergépkocsin, mezőgazdasági vontatón és lassú járművön, továbbá a tehergépkocsiból és pótkocsiból, valamint nyerges vontatóból és félpótkocsiból álló járműszerelvényen, amelynek megengedett legnagyobb össz tömege:

a) meghaladja a 3500 kg-ot, de legfeljebb 12 000 kg

1 db legalább 6 kg-os

b) meghaladja a 12 000 kg-ot

1 db legalább 12 kg-os vagy 2 db legalább 6 kg-os

A, B és C tűzosztályú tüzek oltására alkalmas, szabványos, por oltóanyagú hordozható, porral oltó tűzoltó készüléket kell készletben tartani a járműtűz eloltására.

A fentiekben foglalt bekezdésben meghatározott tűzoltó készülékek más oltóanyagú, de legalább azonos oltási teljesítményű hordozható tűzoltó készülékkel helyettesíthetők.

Az aratógépekben, gumihevederes erőgépekben, bálázó gépekben esetlegesen keletkező tüzesetek hatékony oltása miatt, javasolt a fentiekben foglalt tűzoltó készülékek készletben tartásán túlmenően, legalább **1 db 9 literes habbal oltó tűzoltó készülék készletben tartása!**

Az aratásra vonatkozó tűzvédelmi szabályok:

- A kalászos termény betakarítását a közút és a vasútvonal mentén kell először elvégezni.
- A learatott kalászos terményt, szalmát a vasútállomástól legalább 100 méter távolságon belül el kell távolítani, és legalább 3 méter széles védőszántást kell alkalmazni.
- Gabonatóblán dohányozni még a járművek, erő- és munkagépek vezető fülkéiben is tilos.
- Az aratás idejére a gabonatóblától legalább 15 méterre éghető anyagtól és növényzettől mentes dohányzóhelyet lehet kijelölni. A dohányzóhelyen a dohánynemű gyűjtéséhez és eloltásához megfelelő mennyiségű vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

Szérűre, rostnövénytárolóra, kazalra vonatkozó tűzvédelmi szabályok:

- A mezőn összerakott kazal, valamint a szérű és rostnövénytároló elhelyezésénél a szélső tárolási egység és a környező
 - a) fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagok előállítására, feldolgozására, használatára, tárolására vagy forgalmazására szolgáló építményektől legalább 200 méter,
 - b) egyéb építményektől legalább 100 méter,
 - c) vasúti vágányoktól – a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve – legalább 100 méter,
 - d) közúttól, erdőtől, lábon álló gabonától legalább 25 méter és
 - e) nagyfeszültségű, föld feletti villamos vezetéktől a legfelső villamos vezeték és talaj közötti távolság háromszorosa, de legalább 20 méter tüztávolságot kell tartani.
- Az állattartó telepeken a legfeljebb egy évre elegendő alomszalma- és szálastakarmány-szükségletet üzemi tárolásnak kell tekinteni.
- A kazlakat úgy kell elhelyezni, hogy a második sorban levő kazal az előző sorban levő két kazal közé kerüljön.
- A kazlak, valamint a sorok között a nagyobb kazalmagasság háromszorosát, de legalább 20 méter távolságot kell biztosítani.
- **A mezőn összerakott szálastakarmány-, szalma-, rostnövény-kazlakat legalább 3 méter széles védőszántással kell körülvenni.**
- Dohányozni csak szélcsendes időben, a kazaltól legalább 30 méter távolságra szabad.
- A rostnövény osztályozása esetén egy időben legfeljebb 4 kazal vagy tárolási egység bontható meg.
- A rostnövény csak a tárolón kívül és a szélső kazaltól 10 méteren túl sátorozható ki.
- A sátorozási területen minden megkezdett 10 000 m² alapterület után 10 méteres tüztávolságot kell biztosítani.

Terményszárítás általános tűzvédelmi szabályai, javaslatai:

- Terményszárító berendezéssel történő szárítás esetén a tűzvédelmi előírások megtartásáért és annak folyamatos üzemelés közbeni ellenőrzéséért az üzemeltető és a kezelő személyzet a felelős. **A szárítóberendezés üzemeltetése során a gyártó kezelési utasítását figyelembe kell venni!**
- Mielőtt a gabona bekerülne a szárítótornyba, azt megfelelően tisztítani kell, különös figyelmet fordítva a növényi hulladékok vagy az egyéb anyagok kiküszöbölésére.
- Minden szárítani kívánt gabonatípushoz külön- külön be kell állítani és szabályozni a szárítási hőmérsékletet, különös figyelmet fordítva a gyártótól kapott utasításokra, és figyelmesen követni és értékelni az esetleges változásokat.
- A gáz elégetése során felszabaduló hőmennyiség és hőmérséklet meghaladja a termények gyulladási hőmérsékletét, ezért fontos, hogy a szárítás állandóan a megengedett hőmérsékleten történjen.
- Csak kifogástalan állapotban lévő, üzembiztos szárítóberendezést szabad üzemeltetni a kezelési és üzemeltetési utasítás előírásai szerint.
- A tüzelőanyag tárolása, kezelése, felhasználása feleljen meg a vonatkozó előírásoknak.
- A szárítóberendezéseket csak szakképzett és megfelelő képesítéssel, csak arra kioktatott a kezelési és karbantartási feladatokat ismerő személyek kezelhetik. *(Megjegyzés: képesítés, az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítésekről szóló 21/2010. (V. 14.) NFGM rendelet szerint)*
- A szárítóberendezést csak állandó felügyelet mellett szabad üzemeltetni.
- A tüzelőberendezések és a szárítószekrények közé – általában a szárítóközeg vezetésére szolgáló légcsatornába – beépített szikrafogókat, valamint ezek tartókereteit állandóan jó karban kell tartani és szükség szerint a lerakódott koromrétegtől meg kell tisztítani.
- A szárítóberendezésekbe csak előtisztított, legalább 95 %-os tisztaságú termény adagolható. Az 5 %-os szennyezettségen belül nem tartalmazhat papírt, fahulladékot, csutkát, léhát és szalmát.
- A megengedett maximális szárítási hőmérséklet a szárított termény gyulladáspontjánál legalább 70 -80 Celsius-fokkal alacsonyabb legyen
- A leszártított és lehűtött termény hőmérsékletét ellenőrizni kell. Lezsákolni, illetve a tárolóba szállítani maximum 40 Celsius-fokon szabad,
- A szárítandó anyag nedvességtartalmát a szárítás utáni állapotban 0,5 % pontossággal kell mérni. A mintavétel gyakorisága 0,5 – 6 óra legyen, a terményféleségektől függően.
- Kedvezőtlen esetben a talajszintnél mélyebb aknában széndioxid feldúsulás jöhet létre, ezért ezekre a helyekre lemenni csak alapos átszellőztetés mellett friss levegős légzőkészülék igénybevételével lehet lemenni.
- A szárítóberendezés kezelőépületére el kell helyezni „IDEGENEKNEK BELÉPÉSE TILOS” feliratot, illetve a közérdekű telefonszámokat.
- A kezelőépületben ki kell függeszteni a tüzelőberendezés kezelési utasítását.
- A kezelési utasítás tartalmazza:
 - a) az üzembe helyezést,
 - b) az üzem alatti ellenőrzést,
 - c) üzemzavar, gázszivárgás esetén a teendőket,
 - d) a szellőző rendszert és annak működését.
- A szárítóberendezés kezelőépületét a szárítási tevékenység és a benntartózkodás ideje alatt lezárni tilos!
- A szárítóberendezés mindennap indítás előtt a biztonsági elemek beállítását, működését ellenőrizni kell.

- A szerelvényekre, légbeszívó rácsokra lerakódott port, szennyeződések rendszeresen, legalább hetente távolítsuk el.
- Az UV lángór üveget legalább hetente száraz ruhával töröljük le.
- Folyamatos üzemű égőknél műszakváltáskor ellenőrizni kell a gyújtóelektrodák tisztaságát, esetleges szennyeződések el kell távolítani. A tisztítás módját a szakszerviz oktatása alapján kell elvégezni.
- Rendszeresen, műszakváltáskor ellenőrizzük a lángór tisztaságát, s az esetleg ráakódott portól, párától tisztítsuk meg.
- Végeztessük el a gépkönyvben előírt időközönként szakszervizzel a gázégő és szerelvényei karbantartását, ellenőrzését.
- Karbantartást, javítást csak szakképzett, az égő üzemeltetési jellemzőit tökéletesen ismerő szervizvállalat, vagy szakember végezheti.
- A terményszárítónál kerülni kell a túlmelegedést (villamos és szállítóberendezések) nyílt láng használatát, a szikraképződést, egyéb gyújtóforrás használatát, erős oxidálószer használatát.
- A terményszárító berendezéshez kapcsolódó porkamrára fel kell tüntetni a megfelelő figyelmeztető és tiltó jelzéseket. *(A biztonsági jelek feleljenek meg a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről szóló 2/1998. (I. 16.) MüM rendeletnek.)*
- A terményszárító berendezéshez kapcsolódó törtszem kamrára fel kell tüntetni a megfelelő figyelmeztető és tiltó jelzéseket. *(A biztonsági jelek feleljenek meg a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről szóló 2/1998. (I. 16.) MüM rendeletnek.)*
- Gázüzemű szárítóberendezés esetén, a gázégők összteljesítményének megfelelő tűzoltó készülékek készenlétben tartásáról kell gondoskodni, a szárítóberendezés gépkönyvében foglaltaknak és/vagy a létesítési, használatbavételi engedélyben megállapítottoknak megfelelően, vagy ha nincs róla egyéb rendelkezés akkor javasolt az alábbiak szerint:

a) 233 kW összteljesítmény alatt	1 db 34 A 144 B C
b) 233 – 580 kW összteljesítményig	1 db 55A 233 B C
c) 580 – 1160 kW összteljesítményig	2 db 55A 233 B C
d) 1160 – 5800 kW összteljesítményig	4 db 55A 233 B C
e) 5800 kW összteljesítmény felett	4 db 55A 233 B C + 1 db A II B C

Amennyiben tüzet észlel, azonnal jelezni kell 112-es (ingyenes) segélyhívó telefonszámon a tűzoltóságnak, és meg kell kezdeni a tűz oltását!

A tűzvédelmi szabályok megszegőivel szemben a tűzvédelmi hatóság tűzvédelmi bírságot szab ki. A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet alapján:

Tűzvédelmi szabálytalanság	Tűzvédelmi bírság legkisebb mértéke /Ft/	Tűzvédelmi bírság legnagyobb mértéke /Ft/
tűzvédelmi szabály megszegése, ha az tüzet vagy 10 000 robbanást idézett elő		1 000 000

tűzvédelmi szabály megszegése, ha az tüzet vagy 20 000 robbanást idézett elő, és az oltási tevékenységben a tűzoltóság beavatkozása is szükséges	3 000 000
--	-----------

tűzoltókészülék készenlétben tartásának hiánya (a 20 000 veszélyes árut szállító járművek kivételével)	50 000
---	--------

A fenti szabályok azért vannak, hogy meggondolatlan, felelőtlen miatt ne vesszen kárba az egész éves mezőgazdasági munka, a termés.

A fentiekben túlmenően felhívjuk a gazdálkodók figyelmét, hogy a nyári betakarítási munkálatok idején a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kisvárdai Katasztrófavédelmi Kirendeltség, illetékességi területén a betakarítási munkák fokozott ellenőrzést fogja végrehajtani.

Ezúton kérjük a gazdálkodókat, hogy a veszélyeztetett időszakban különös figyelmet fordítsanak a tűzmegelőzési szabályok betartására.

Tájékoztatom, hogy a BM OKF 2021. június 16 -án „A mezőgazdasági betakarítási munkákkal összefüggő káresetek megelőzése” című online országos konferenciát tart. A konferencia minél szélesebb körben történő meghirdetése érdekében a lakosság és a gazdálkodók felé hirdetményben tegye közzé a csatolt meghívót, amelyen szerepel a videó-konferencia elérhetősége.

Kérem, hogy a tüzesetek hatékony megelőzése, továbbá tüzesetek gyorsabb észlelése és jelzése érdekében, a felsorolt főbb szabályokat a lakosság és a gazdálkodók felé hirdetményben tegye közzé.

Kérem a fentiekben foglaltak szíves tudomásulvételét.

Kelt, Kisvárdá, az elektronikus pecsét szerinti napon.

**Aros László tű. alezredes
tűzoltósági tanácsos
kirendeltségvezető**

Záradék:
Készült: 2 példányban
Terjedelme: 7 oldal
Melléklet: 1 pld Meghívó
Kapják: 1. Irattár
2. Címzett elektronikus úton

Cím: 4600 Kisvárdá, Mátyás király u. 109.
Telefon: +36(45) 506-020 Fax: +36(45) 420-420
E-mail: kisvarda.kir@katved.gov.hu
Hivatali Kapu azonosító: 616553379

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36530/884-3/2021.ált.